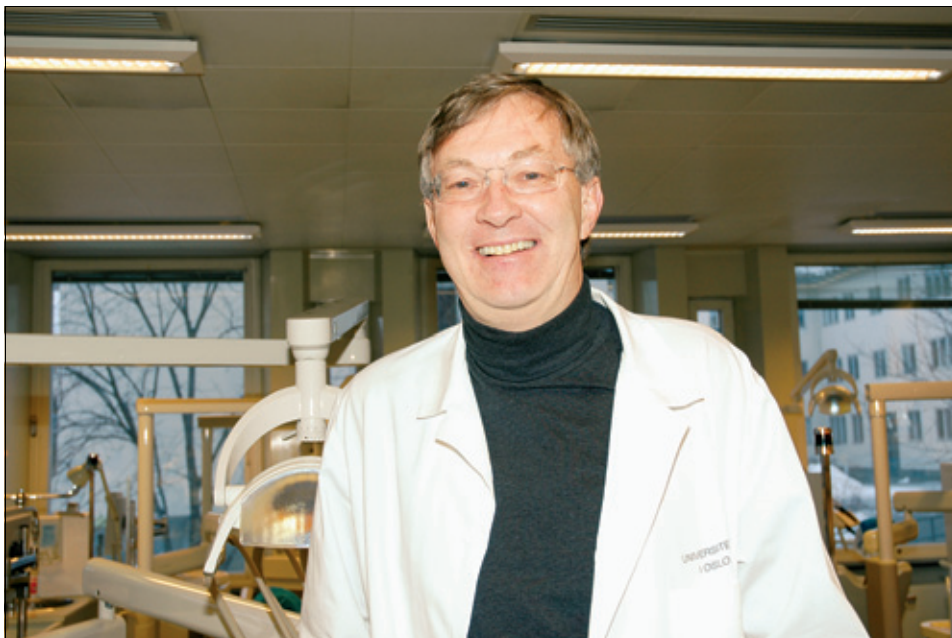

Venter spent på forskningsmelding

Forskningsdekan Bjørn Øgaard ved Oslofakultetet tror på en god fremtid for forskningen, tross hvileskjær og dårlige tider.

Forskningsdekan Bjørn Øgaard håper hvileskjærenes tid er forbi, og at dette ikke lenger vil være til hinder for at gode prosjekter gjennomføres. Han er også overbevist om at mer tverrfaglig forskning blir fremtiden.

Øgaard overtok som forskningsdekan ved Det odontologiske fakultetet i Oslo 1. januar i år, og er i gang med å tenke nyorganisering av forskningskreftene ved Institutt for klinisk odontologi.

– Ved Institutt for oral biologi har de fått det til på en god måte, ser jeg. De har dannet gode tverrfaglige forskergrupper som oppnår å få forskningsmidler og som produserer god forskning. Slik må vi også i større grad organisere oss her ved klinikken, sier Øgaard, og viser til eksempler på at de allerede er i gang. For eksempel ved Klinisk forskningslaboratorium som

ligger i verdenstoppen innen biomaterialer, og Senter for interdisiplinær diagnostikk og behandling (SIKO). (Tidende nr. 4, 2008. s. 235–6).

Nysgjerrigheten må styre

Mye avhenger av at det er penger til disposisjon. Men nå er det dårlige tider. Regjeringen har kuttet i basisfinansieringen til universitetene. Pengene til forskning kommer i all hovedsak gjennom stipendiatene. Rene forskningsmidler finnes knapt, de må man søke Forskningsrådet om, eller EU. Problemet med det, er at det er så få prosjekter som får finansiering.

– Forskningsrådet er for tungt byråkratisk, med cirka 350 ansatte og en for stor del av budsjettet på 5,8 milliarder som går til administrasjon. Man må hele tiden prøve å få prosjektene til å passe inn i rådets programmer, ellers er det helt umulig å få penger. Jeg slutter meg gjerne til det professor

Runar Døving sa om Forskningsrådet i Morgenbladet nylig, om at man får midler til å forske på det man allerede vet, og ikke til det man lurer på. Og at en kan få midler på søknader som er skrevet med venstrehånd, og avslag på gode søknader. Et slikt råd kan aldri være banebrytende, sier Døving, fordi maktens prinsipp aldri stiller de vanskeligste og mest kreative spørsmålene, men søker minste felles multiplum, og dermed etablert konsensus. Den beste forskningen er basert på grunnleggende interesser fra forskeren selv.

– Det er og blir nysgjerrigheten som skal styre forskningen, sier Øgaard, som nå skal ta seg en runde og orientere seg bedre om forskningen ved Oslofakultetet. Han nevner de fire tematiske forskningsområdene ved fakultetet: Biomaterialer og vevsgenerasjon, helsefremmende og forebyggende virksomhet, kraniofacial biologi – diagnostikk og behandling, og biofilm. Disse områdene er forskningsininitert og gir et samlet bilde av innen hvilke fagområder vi er sterke i dag, eller har som mål å bli sterke i fremtiden.

Øgaard forteller at han ser positivt på samarbeidet med Den offentlige tannhelsetjenesten når det gjelder klinisk forskning. Det er et skritt i riktig retning, mener han. Samtidig er han skeptisk til etableringen av regionale forskningsfond:

– Avkastningen av fondet på seks milliarder vil gi Oslo og Akershus 30 millioner årlig. Det er ikke mye penger og ved å etablere en ny administrasjon for å fordele midlene, ser man fort at mye av pengene forsvinner i wienerbrød og seminarer. Dette er et lite land og mest mulig av forskningsmidlene bør dirigeres gjennom de forskningsintensive institusjonene som allerede er etablert. Kompetansesentrene kan bli et naturlig sted å legge noe fors-

kning, mener Øgaard videre, og mener samtidig at det eneste naturlige stedet å legge et kompetansesenter for Østlandet, er ved Det odontologiske fakultetet i Oslo med basis i SIKO.

Forskningsmeldingen må bli offensiv og omfattende

Bjørn Øgaard er nylig gått av som leder for Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo, i og med utnevnelsen til forskningsdekan. Men forskningspolitikken har han fortsatt under huden.

Øgaard vil ikke svartmale situasjonen, og sier at det er mye entusiasme å spore blant forskerne på odontologi i Oslo. Det er høy aktivitet og hele 40 stipendiater i sving. Vi er et forskningsuniversitet og vår undervisning skal være forskningsbasert. Det er vedtatt. Da må vi få skikkelige ordninger som gir forutsigbarhet og gode vilkår for de gode forskerne vi utdanner.

– Vår styrke, og da mener jeg i hele Norden, har blant annet vært uavhengigheten til industrien. Vi har hatt gode muligheter til å drive grunnforskning. Det må opprettholdes. Innenfor noen områder er Det odontologiske fakultetet i Oslo helt i verdenstoppen. Det skal vi ikke glemme. Men det er for lite forutsigbarhet og ingen kontinuitet i bevilgningene. Øgaard ser at den

økonomiske situasjonen er i ferd med å ta bort gløden, men sier også at slike forhold skaper utfordringer som gir lyst til å ta i et tak.

– Vi må passe på at vi får de beste talentene til å velge en forskerkarriere. Vi har gjort mye med forskerutdanningen, og det er stor interesse for studentstipendiene. Og det er god kvalitet på studentprosjektene på 10. semester.

– Forskningsmeldingen som regjeringen har bebudet i inneværende stortingssesjon må bli offensiv. Mye av problemet er at det så å si ikke er noen politisk debatt om temaet. Vi må få liv i debatten og gjøre politikerne klar over viktigheten av forskning. Per i dag er det bare Venstre som snakker om forskning. De andre partiene er tause. Statsministeren sier ingenting. Forskningsministeren mangler støtte i sin egen regjering, er mitt inntrykk. Nå har hun vært rundt og spurt oss som jobber ved universitetene om gode argumenter til meldingen. Jeg er veldig spent på hva som kommer. Dette er denne regjeringens siste sjanse til å vise at de vil satse på forskning. Men det er ikke sikkert de ser at de kan kapre stemmer på det. Forskning er en langsom prosess, som krever forutsigbarhet. Jeg mener at det som kommer må bli en omfattende melding, som tar

for seg både finansieringsmodellen og rekruttering til forskning. Det forventer jeg, sier Øgaard, som sier han har fått fakultetets mest spennende jobb.

– Det er i utgangspunktet forskningen som har drevet oss til universitetet. Det er det vi er opptatt av. Nå får jeg anledning til å sette meg inn i all forskningen ved fakultetet, og min oppgave blir å tilrettelegge best mulig, sier forskningsdekanen, som i likhet med regjeringen er utnevnt for fire år.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

Har du prøvd NTFs
jubileumsquiz?

Quiz?
(1884 - 2009)

www.tannlegeforeningen.no